

ΧΩΡΙΣ ΕΛΠΙΔΑ

Η Αρετή κοίταξε το είδωλο της στον μικρό καθρέφτη. Σήμερα έκλεινε τα τριάντα της χρόνια, αισθανόταν όμως μεγαλύτερη. Ψηλάφισε τις μικρές ρυτίδες γύρω από τα μάτια της, έπειτα άρχισε να περιεργάζεται το πρόσωπο της. Ήταν ψηλή και αδύνατη, τα μάτια της είχαν το χρώμα του σμαραγδιού, τα κόκκινα μαλλιά της κοντοκουρεμένα κι αφρόντιστα. Το βλέμμα της έπεσε στο σημάδι που είχε επάνω από το φρύδι. Ένα σημάδι που της θύμιζε ότι είναι καταραμένη...

Πλησίασε το μικρό παραθυράκι που έβλεπε στο προαύλιο, το μόνο φως από τον έξω κόσμο. Αύριο αποφυλακίζόταν και όμως δεν αισθανόταν καμιά χαρά, καμιά λαχτάρα στην παγωμένη της ψυχή. Το βλέμμα της έπεσε στην κούτα με τα λίγα υπάρχοντα της. Κάθισε στην καρέκλα και άρχισε να τα ψαχουλεύει. Η πάνινη κούκλα που η ίδια είχε φτιάξει, παιδικές ζωγραφιές βγαλμένες από παραμύθια ή με την ίδια να φορά λαμπερά ρούχα και να χαμογελά και στη μέση πάντα γραμμένη η ίδια αφιέρωση (Στην μανούλα μου που τόσο αγαπώ). Το βλέμμα της έπεσε στις φωτογραφίες, τις φωτογραφίες που τόσα χρόνια την συντρόφευαν, κολλημένες στον τοίχο του κελιού της. Σε όλες χαμογελούσε, τότε είχε κάθε λόγο να χαμογελάει, όλες ήταν με την κόρη της, τη μικρή Μαρία, τον άγγελο της, πηγή κάθε καλού μέσα της, παρηγοριά και δύναμη για να αντέχει όλα τα βασανιστήρια του απάνθρωπου συζύγου της.

Δεκατεσσάρων χρονών ήταν και αυτός σαράντα όταν την γύρεψε από τη μάνα της για γυναίκα του, γιατί πατέρα δεν είχε. Είχε πεθάνει προδομένος απ' την καρδιά του πριν δυο χρόνια, αφήνοντας τέσσερα ορφανά, όλα κορίτσια. Η Αρετή, μικρότερη από τις τρεις αδελφές της, ξεχώριζε ίδια ο πατέρας της. Λυγρόκορμη, ψιλότερη από τις υπόλοιπες, με κόκκινες μακριές πλεξίδες και μεγάλα σμαραγδιά μάτια.

Τελειώνοντας η Αρετή το δημοτικό ξεκίνησε να πηγαίνει με τη μάνα της στα πλούσια σπίτια που εκείνη καθάριζε. Εκεί την πρωτοείδε, ήταν ο άρχοντας του χωριού με πολλά λεφτά και περιουσία δικιά του, μοναχογιός, είχε την γυναίκα του άρρωστη στο κρεβάτι και έπρεπε να βρει κάποια να φροντίζει το σπίτι του. Κάθε φορά που πήγαινε στο σπίτι του ένωθε πύρινο το βλέμμα του επάνω της, η ανάσα του μύριζε αλκοόλ και τον φοβόταν έτσι όπως ήταν ψηλός και χοντρός, στα παιδικά της μάτια φάνταζε σαν τον κακό δράκο του παραμυθιού.

Μετά από ένα χρόνο πέθανε η γυναίκα του και ως δια μαγείας δεν χρειάστηκε η ίδια να ξαναπάει στο σπίτι του, πήγαινε μόνη της η μητέρα της. Δεν γνώριζε ότι είχε κάνει τους υπολογισμούς της, χήρα αυτή, χήρος και αυτός, της άρεσε η ιδέα ότι θα γινόταν η αρχόντισσα του χωριού. Άρχισε να προσέχει τον εαυτό της, το ντύσιμο της, τα μαλλιά της. Όλοι το πρόσεξαν στο χωριό και περίμεναν από μέρα σε μέρα να ζητούσε τη χήρα σε γάμο. Και ήρθε εκείνη η μέρα, μπήκε γαμπρός στο σπίτι τους αλλά όχι για τη χήρα αλλά για τη μικρή Αρετή.

Η Αρετή μέσα στο λευκό της νυφικό ήταν σαν άγγελος, με τα κόκκινα μαλλιά να στεφανώνουν το μέτωπό της. Μόνο τα σμαραγδιά της μάτια μαρτυρούσαν τη φουρτουνιασμένη της ψυχή. Τον φοβόταν, δεν τον ήθελε αλλά ήξερε ότι δεν αποφασίζει αυτή, η μητέρα της είχε κάνει και πάλι τους υπολογισμούς της, μαζί με την ίδια θα σωνόντουσαν και οι υπόλοιπες κόρες από τη φτώχεια και τη μιζέρια. Έτσι έκλεισε τα μάτια και το στόμα της και τον πήρε για άντρα της. Πρώτη φορά στην ζωή της ένωσε να την κυριεύει το μίσος για την άκαρδη μητέρα της που σχεδόν την πούλησε για να έχει η ίδια μια καλύτερη ζωή, για τις αδελφές της που της κομμάτιαζαν την ψυχή μέσα στα καινούργια ρούχα και τα ψεύτικα χαμόγελα τους, με τον νεκρό

πατέρα της, ξέροντας ότι αν ζούσε δεν θα επέτρεπε ποτέ αυτόν το γάμο, γιατί την λάτρευε ο πατέρας της, ήταν η μικρή του σμαραγδένια όπως την έλεγε, ήταν καλός άνθρωπος και τίμιος.

Απ' το πρώτο κιόλας βράδυ ξεκίνησαν τα βασανιστήρια της, εκείνη αρνούμενη να βγάλει το νυφικό της έκλαιγε και τον παρακαλούσε να την αφήσει να φύγει, αυτός πάλι σαν λυσσασμένο ζώο έπεσε επάνω της ξεσκίζοντας το νυφικό της. Για τα επόμενα δυο χρόνια η ζωή της ήταν αυτή. Κανείς δεν μπορούσε να την βοηθήσει, έσκυβε το κεφάλι και δεχόταν αδιαμαρτύρητα το κτήνος μέχρι να εκτονωθεί. Στα δυο χρόνια γάμου είχε αποβάλλει τρεις φορές, πώς θα μπορούσε να αντέξει ένα αγέννητο πλασματάκι τόση βία. Με την οικογένεια της δεν είχε καμιά επαφή. Οι αδελφές της είχαν παντρευτεί παλικάρια από τα δίπλα χωριά και η μητέρα της ξαναπαντρεύτηκε έναν έμπορα, κι αφού πούλησε όλη την περιουσία του νεκρού πατέρα της τον ακολούθησε στην Αθήνα.

Η μόνη που την επισκεπτόταν ήταν η πεθερά της. Ήταν μια άβουλη γυναίκα του χωριού που είχε και η ίδια περάσει πολύ δύσκολα χρόνια με το νεκρό πια σύζυγο της. Κάθε φορά που η Αρετή της άνοιγε την πόρτα και έβλεπε τους μώλωπες στο πρόσωπο της, χαμήλωνε το βλέμμα της λυπημένη, ίσως γιατί ένιωθε υπεύθυνη για το κτήνος που έφερε στον κόσμο, ίσως και η ίδια στο παρελθόν να είχε υποστεί τα ίδια από τον άντρα της, ίσως γιατί ντρεπόταν, ποτέ δεν κατάλαβε η Αρετή τον λόγο. Τον τρίτο χρόνο έμεινε ξανά έγκυος. Όταν το κατάλαβε πήγε στο σπίτι της πεθεράς της κλαίγοντας και ικετεύοντας την να την βοηθήσει, το ήθελε αυτό το μωρό. Δεν έμαθε ποτέ τι είπαν μάνα και γιός, αλλά από το ίδιο κιόλας βράδυ την άφησε στην ησυχία της.

Σαν όνειρο της φαινότουσαν οι επόμενοι μήνες. Άρχισε να βγαίνει από το σπίτι απαλλαγμένη από τον φόβο έχοντας στο πλευρό της την πεθερά της. Και ήρθε η μέρα που την πιάσανε οι πόνοι, είκοσι ώρες κοιλοπονούσε μέχρι να φέρει στον κόσμο την κόρη της. Από θαύμα ζήσαν και οι δυο, λόγω των πολλών αποβολών έπαθε ακατάσχετη αιμορραγία και δεν θα μπορούσε στο μέλλον να κάνει άλλα παιδιά, τους ανακοίνωσε ο γιατρός. Παρά την ταλαιπωρία της παίρνοντας το μωρό της αγκαλιά και βάζοντας το στο στήθος της, ένιωσε για πρώτη φορά στην ζωή της τι σημαίνει αγάπη, ένα τοσοδούλι μικρό πλασματάκι απόλυτα εξαρτημένο από την ίδια ρουφούσε άπληστα το γάλα της. Τα μάτια της έτρεχαν, τα δάκρυα έπεφταν πάνω στο γυμνό του κορμάκι, ήταν δάκρυα χαράς και αγωνίας, σαν να αισθάνθηκε το μωρό την φουρτουνιασμένη της ψυχή άνοιξε τα μεγάλα σμαραγδιά του μάτια και την κοίταξε με αγάπη. Η Αρετή χαμογελώντας της ορκίστηκε ότι δεν θα άφηνε ποτέ κανέναν να την βλάψει, θα ήταν πάντα στο πλευρό της φύλακας άγγελος κι η μικρή, σαν ένιωσε την ασφάλεια της μητρικής αγκαλιάς, αποκοιμήθηκε γλυκά.

Και τα χρόνια περνούσαν και η μικρή Μαρία γινόταν όλο και πιο όμορφη με τις κόκκινες μακριές πλεξίδες της, τα μεγάλα σμαραγδιά της μάτια να χαμογελά συνέχεια και να φωτίζει τη ζωή της Αρετής. Μετά τη γέννηση της κόρης της μπορούσε να αντέξει τα πάντα, τον βίαιο χαρακτήρα του, τις διαστροφές του, τον βασανισμό του κορμιού και της ψυχής της ξέροντας ότι δεν θα κρατούσε ακόμη για πολύ. Είχε αρχίσει ήδη και είχε προβλήματα με την καρδιά και το συκώτι του. Η μόνη ελπίδα της Αρετής ήταν ο θάνατος του, έπειτα θα έπαιρνε την κόρη της και θα έφευγαν μακριά από αυτό το καταραμένο μέρος, θα ζούσαν μια φυσιολογική ζωή απαλλαγμένες από τον εφιάλτη.

Η μικρή στα πέντε της χρόνια ήταν η χαρά της ζωής, δεν είχε αρρωστήσει σχεδόν ποτέ. Δίπλα της ακοίμητος φρουρός η μητέρα της, μέχρι που ένα πρωινό χτύπησε το τηλέφωνο στο σπίτι ανακοινώνοντας ότι η μικρή Μαρία λιποθύμησε στο σχολείο και την μετέφεραν στο νοσοκομείο. Δεν θυμόταν και η ίδια πώς έφτασε εκεί, κάποια νοσοκόμα την οδήγησε στο σαλόνι αναμονής του νοσοκομείου, τελειώνοντας τις εξετάσεις θα την ενημέρωνε ο γιατρός. Το κάθε

λεπτό της φαινόταν ώρες, ημέρες ανήμπορη να δεχτεί το κακό που ερχόταν. “Λευχαιμία, καλπάζουσα λευχαιμία, δυο μήνες ζωής, λυπάμαι...” Τα λόγια του γιατρού μαχαιριά στην ψυχή της. ΟΧΙ, δεν μπορεί να μιλούσε για το δικό της παιδί, τη Μαρία της, την χαρά της βασανισμένης ψυχής της, το μόνο πλάσμα που αγάπησε στη ζωή της. Οι επόμενοι μήνες ήταν μαρτύριο, ανάμεσα σε χημειοθεραπείες, ακτινοβολίες και χειρουργεία στο μικροσκοπικό κορμάκι της κόρης της, ένα κορμάκι γεμάτο σωληνάκια κι εκείνη να προσπαθεί να της δώσει ζωή μέσα από τη ζωή της, ανάσα από την ανάσα της.

Μέρα με την μέρα ένιωθε να καταρρέει, ένιωθε τις δυνάμεις της να την εγκαταλείπουν, ερχόταν αντιμέτωπη με τους εφιάλτες της, με τις δικές της πληγές, με τις κρυφές της σκέψεις, με τα λάθη της, με τον ίδιο τον εαυτό της. Όσπου η μικρή κοιμήθηκε και δεν ξύπνησε ποτέ, εκεί στην αγκαλιά της, νανουρίζοντας την και λέγοντας λόγια αγάπης, κλαίγοντας με αναφιλητά και μουσκεύοντας το γεμάτο σωληνάκια κορμάκι της.

Οι επόμενες μέρες ήταν εφιάλτης, μέσα στο μικρό λευκό φέρετρο ντυμένη νύφη η κόρη της, και αυτή σκιά του εαυτού της, υποβασταζόμενη από την πεθερά της, ακούγοντας λόγια συμπόνιας. Πώς θα μπορούσε να συνεχίσει, δεν ήθελε να συνεχίσει να ζει, χωρίς όνειρα, χωρίς ελπίδα, χωρίς ζωή, χωρίς τη μικρή της Μαρία. Το τέρας της κατάθλιψης την κατάπινε στα σκοτάδια του και αυτή παραδομένη δεν έφερνε καμία αντίσταση. Ήταν πλέον ζωντανή νεκρή. Μέχρι εκείνη η νύχτα, που το κτήνος την επισκέφτηκε απαιτώντας την εκτόνωση του, χωρίς ίχνος ντροπής, χωρίς ίχνος ανθρωπιάς, χωρίς ίχνος συμπόνιας. Αρπάζοντας το ψαλίδι που είχε επάνω στο κομοδίνο της άρχισε να το καρφώνει στο σώμα του, ουρλιάζοντας σαν πληγωμένο ζώο, ξανά και ξανά. Την επόμενη μέρα την βρήκαν μέσα στο αίμα, παγωμένη να κοιμάται επάνω στο μνήμα της κόρης της. Στο δικαστήριο δεν δέχτηκε δικηγόρο, με μόνη μάρτυρα την πεθερά της, ίσως από τύψεις. Στα επτά χρόνια φυλακής είχε έρθει να την δει και η μητέρα της αλλά η Αρετή δεν την δέχτηκε, μόνο το επισκεπτήριο της πεθερά της δεχόταν, δεν μιλούσαν, κοιταζόντουσαν στα μάτια και έπαιρνε δύναμη η μια από την άλλη.

Η σιδερένια πόρτα της φυλακής άνοιξε, δίνοντας πίσω στην Αρετή την ελευθερία της. Δεν είχε ιδέα τι θα έκανε μετά την αποφυλάκιση της, το μόνο που ήξερε ήταν πού ήθελε να πάει. Μετά από τρεις ώρες διαδρομής με το λεωφορείο βρέθηκε και πάλι στο χωριό που μεγάλωσε, κατέβηκε στην πλατεία του χωριού, γνώριμες εικόνες την συνεπήραν: την ίδια σε μικρότερη ηλικία να παίζει κρυφτό με τα υπόλοιπα παιδιά της ηλικίας της, τον μπαμπά της να κάθεται στο καφενείο και να της χαμογελά, την μικρή Μαρία κάτω από τον μεγάλο πλάτανο να τρώει παγωτό. Ο κόμπος στο λαιμό της δεν την άφηνε να ανασάνει. Τα βήματα της την οδήγησαν στο νεκροταφείο, τα μάτια της τρέχανε ασταμάτητα δάκρυα πόνου και απόγνωσης. Μπροστά από το μνήμα της κόρης της τα δάκρυα γίνανε λυγμός έτοιμος να την καταπιεί, ξαπλωμένη επάνω στο μνήμα σφάδαζε από τον πόνο. Ένωσε ένα χάδι στον ώμο της, γυρίζοντας το κεφάλι της είδε την πεθερά της με βουρκωμένα μάτια να την κοιτά με αγάπη:

- Εγώ, παιδί μου, θα γιάνω τις πληγές σου... Σήκω, πάμε σπίτι μας.

Ελένη Σπετσιωτάκη